IN NOMINE SACROSANCTÆ TRINITATIS!

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA

DE

PICA,

Hanc

Decreto & Autoritate illuſtris & gratioſiſſimi Senatus Aſclepiadæi, in famoſiſſimâ propter Salam Academiâ,

PRÆSIDE

VIRO NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, EXCELLENTISSIMO ET EXPERIENTISSIMO

DN. JOHANNE ARNOLDO FRIDERICI,

Philoſophiæ & Medic. Doctore, Anatomiæ, Chirurgiæ & Botanices Profeſſore Publico famigeratiſſimo, Medico Provinciali Saxo Altenburgico feliciſſimo,

Domino Patrono, Præceptore atq; Promotore ſuo ad urnam colendo,

PRO

GRADU DOCTORALI,

ET

SUMMIS IN ARTE MEDICA HONORIBUS, INSIGNIBUS ET PRIVILEGIIS LEGITIME OBTINENDIS,

ſolemni ſubmittit examini

M. SAMUEL LEDELIUS

SORAVIA-LUSATUS,

Ad diem 3. Julii, in Auditorio Majori, horis pro- & pomeridianis.

JENÆ, Ex MOLYBDOGRAPHIA KREBSIANA,

ANNO M DC LXVIII.

Σὺν Θεῷ τῷ ἰατρῷ χριστῷ !

IUdicioſè non minus quam facundè & jucundè *Menenius Agrippa* diſcordes ad concordiam revocabat Romanos, recitatâ, de diſſidio humanorum artuum cum ventriculo, fabulâ. Hunc enim ſolum ignavum pecus eſſe, ſe verò operoſiores, artus reliqui clamabant omnes, eique ulterius ancillari denegabant. *Florus l.1. cap.22. Val. Max.l.8.c.1. Liv.Hiſt.l 2.dec.9*

Aſt *quando ſenſiſſent, quod ejus opera redactis in ſanguinem cibis irrigarentur*, moribundi à ſejunctione rediere in gratiam, cum manifeſtiſſimo indicio, illum reverà Regem eſſe, teſte *Q. Sereno*, ſe vaſallos tantùm & ſubditos. *Q. Serenus Sammonicus.*

Sic eſt; ut valet ventriculus, ſic reliquum corpus: ut Rex, ita grex.

Ἡ γὰρ τῆς κοιλίης νάρκωσις ; ἡ τῶν ὅλων σύγχυσις. Haud ſecus ac Regem vel Principem cum aliquo infortunio dimicantem faciliimè perſentiunt ſubditi.

Uti autem nullius Regis ſolium tàm vaſtum & faſtuoſum, quin aura maligna illud aliquando ambiat: Parili modo *microcoſmici Principis* ſedes non tàm munita, quin gnavi & maligni halitus in illam aliquando irruant, eam impleant, defœdent.

Exemplo eſſe poſſunt Symptomatici adfectus varii ortum debentes aut lieni, aut meſenterio, aut hypochondriis, aut utero; harum enim partium debilitates & anguſtias facilè perſentiſcit ventriculus, tàm ob communionem vaſorum, quam viciniam.

Et ſuos hoc viſcus patitur manes, dum & ipſum ſufficiens eſt alere plures morborum inſultus per Πρωτοπάθειαν. Omnium inſtar mihi hac vice eſto PICA, adfectus ſi non frequentiſſimus, frequens tamen & magnus, cacochymicis & prægnantibus infeſtus atque infauſtus. Hic modo per *ἰδιοπάθειαν*, modo per *συμπάθειαν* adeſt, cumque plurima poſt ſe trahat mala, dignus in quem oculi conjiciantur. Placuit itaque juſſu & autoritate Nobiliſſimi & Ampliſſimi Collegii medici loco *ſpeciminis Inauguralis* benivolo lectorum obtutui ſubjicere *variabilem & centiformem huncce appetitum:* potuiſſemus frequentius in praxi occurrens thema

per-

pertexere, verum delicatulo ſtomacho ſæpiculè faba adblanditur, malumusque algam adponere, quam crambem decies coctam. Jova juva! Amen.

Πεδαύλιον excipiat

CAPUT I
& Nomen & Rem exhibens.

ARTICULUS I.
Nomen pertractat.

NIhil eſt in Medici manu ac opere, niſi prius in mente fuerit & cognitione, *magnus noſter Hippocrates ait.* Ideoque nec noſtram operam in evolutione nominis noſtri adfectus vanam futuram hariolamur. *de Veter. Med. & leg.*

Nolumus autem verboſi eſſe nimisque curioſi in talibus, quæ abſolutiſſimæ neceſſitatis non ſunt ut Medicum diſtorqueant. Ἐν γὰρ τῇ πραγμάτων γνώσει τὸ κατορθοῦν ἐστιν, οὐκ ἐν τοῖς ὀνόμασιν; *in rerum cognitione conſiſtit ſucceſſus operis, non in nominibus.* Interim quæ è re erunt non poſthabebuntur.

More recepto tria ſunt enucleanda in nominum cognitione. Adplicamus noſtro adfectui, & facimus ut prodeat

1. Πολυσημία. Hæc parum nobis faceſſet negotii. Adfectus noſter vocatur PICA. Nomen hoc aliàs genuinum *avi variicoloris, loquaci & ſaltatrici*, uti eam deſcribit *Sperlingius*, Germani vocant Alſter/ Agelaſter. *Inſtit. Phyſic. l. 8. p. m. 1147.* *Franz. hiſtor. anim. p. m. 561.*

Deinde in ſcriniis Medicorum vocula extat *Picatio* nempe, denotans medicamentum διὰ πίσσης ex pice compoſitum, quibus de agere cum non hujus inſtituti, ſaltim meminiſſe juvabit. Qui plura de picatione ſcire avet,

 adeat

adeat *incomparabilis Rolfincii Method. Comment. Morelli Method. conſcribend. formul.* qui ſub Dropace hujus picationis mentionem injicit. Adjunge *Nobiliſſ. atque Excell. Dn. D. Friderici Collegium privatum in Morellum ante triennium à me habitum.* Sunt qui affectum noſtrum vocant *Picationem*, quo de infrà.

Ord. & Method. Comm. p. m. 437. Morell. p. m 203. ad Autor. l. 2. ſ. 1. c. 14.

Tandem PICA denotat adfectum illum & viris & mulieribus, præprimis prægnantibus familiarem, dum nempe ſtomachus vitioſos & à natura alienos concupiſcit cibos præter morem: & hæc ſignificatio hujus loci propria.

2. Συνονυμία nunc ſuccedit, docens adfectum noſtrum variis inſigniri nominibus. PICA in vulgus audit, quam vocem ſagaciſſimus naturæ ſcrutator *Plinius* rejicit, & quando de depravato prægnantium adpetitu ſermo ſit, *malaciam* ſubſtitui debere innuit. Huic pollicem premunt alii, diſtinguentes inter *Picam* & *malaciam*, illudque generalius, hoc ſpecialius ſumi debere aſſerentes.

l. 23. cap. 6.

Verùm hæ ſubtilitates cum non arrideant cordatioribus, p. m. Mœbio Excell. ſtamus à latere, qui indiſcriminatim uſurpat, proque Synonymis habet hæc duo: cum nemine interim contentionis ſerram reciprocabimus, ſive ab aliorum ſive à noſtris ſtet partibus.

lMœb. Inſt. Medic. p. m. 170.

Vocatur etiam *Citta*, ſeu Græcè *κίττα*, hinc quidam non per *picam* ſed *picationem* τὸ *κίττα* exprimi debere contendunt. *Vide Martinium in Lexico Philolog.*

Nobis ſunt Synonyma, *Pica, Citta, Cittoſa paſſio, malacia. Vide Morellum in Lexic. Fuchſium in Inſtit. Med.* Germani tàm felices non ſunt ut *Picæ* naturam unico exhaurire queant vocabulo, nobis placet ejus indolem ita patefacere: Eine unordentliche Begierde allerhand ungewöhnliche Dinge zu eſſen/und welche ſonſt dem Magen zu verdauen ſchwer fallen/fürnemlich ſchwangern und andern Magen breßhafften gemein.

Martin. in voce Pica morbus. Morell. in Lex. Medico. Fuchſ. Inſtit. Med. 3. ſ. 1. c. 18. Adde Calepinum, Fabrum, conterraneum noſtrum, & alios.

§. Ἐτυ-

§. Ἐτυμολογίαν brevibus ſubnectimus. Pica dicitur ab ave illa notiſſima *pica*; quia hæc gaudet varietate vocis pennarum & motus, dum modo huic modo illi inſidet arbori, ut vult *Petrejus* quæ varietas ratione adpetitus in *pica* laborantibus etiam eſt frequentiſſima.

Martin. in Lexico
Morell. in Lexico
Sennertus in Prax. & Inſt.
Mœbius in Inſtit.
Petrejus Differt. Harmon

Alii dicunt, *præprimis Æginetæ*, quod affectus inde *picæ* denominationem obtinuerit, quia pica avis conſimili adfectu laborare deprehenſa fuerit: cui tamen contradicit *Sennertus*.

Paul. Ægin. l. 1. c. 1
Prax. l. 3. p. 1. ſ. 2. c. 5.

Poſſet fortean & inde origo denominationis peti, quia pica variis rebus inhiat, illas rapit, clanculùm in aliena loca deportat.

Aëtius Cittam ἀπὸ τῆ κιττῆ ab hedera dici mavult, quia ut hæc ſe variis implicat plantis, ita & *picâ adfecti* varia adpetunt.

tetrab. 4. Serm. 4. c. 10.

Hæc de Onomatologia. Ignoſce benivole Lector, ſi paulò diutiùs in atrio detinuimus, neceſſitas efflagitabat uberius hic tecum agere, ut eo optatior ſuccedat proceſſus in reliquis. Siſtit ſe nunc capitis hujus

ARTIC. II,
rem præ ſe ferens.

Miſſis remoris fundamenti loco ponimus definitionem. Non enim neſcii ſumus quantùm valoris in tractatione rerum habeant Definitiones, quam itaque obſerimus, erit talis:

Pica eſt depravata appetentia ventriculi, cibos poſſis inſvetos, à peculiari diſpoſitione humoris fermentalis in ventriculo contenti ortum ducens. Genus definitionis ſeu formalis ratio eſt depravatus ventriculi adpetitus. Ut item tres ſunt res ſecundùm naturam, *Sanitas, cauſa ejus, & actionum integritas*: ita tres ſunt præter naturam, *cauſa* nempe *morbi, morbus* & *Symptoma*. *Vid. Inſt. Sennert. Mœb. Hoffmann. Fuchſ. Horſt. manud.* & quæ pronu-

Synopſ. Inſt. l. 2. ſ. 1. Art. 1.

per

per non ſine applauſu Muſarum & Gratiarum prodiere *Magnifici Dn. D. Schenkii*, Præcept. fidiſſimi.

Inter autem Symptomata affectum noſtrum locum ſibi vendicaturum quilibet perſpicere potis eſt, qui per transſennam oculis obivit Medicorum pulpita. Cum verò & hæc triplicis ſint generis; ad primum meritò referimus, nempe *Actionis læſæ facultatis vitalis.* Læduntur autem actiones hic, dum vel *abolentur*, vel *imminuuntur*, aut *augentur*, vel *depravantur*. Exſurgit hinc ex dictis adfectum noſtrum eſſe *ſymptoma actionis depravatæ*. Cum verò accidens hoc ſuum requirat ſubjectum, ideoque re-cta properamus ad

CAPUT II.
Quod aget de ſubjecto Picæ.

Subjectum *ut quod* morborum eſt homo, *ut quo* eſt corpus humanum ejusque partes. Speciatim in noſtro adfectu ſubjectum poſuimus ventriculum, & quidem nervoſam τοῦ σώματος τοῦ γαστρὸς orificii ſiniſtri partem.

Poſſet hic quis objicere in prægnantibus uterum potius eſſe ſubjectum picæ, cùm notum quod noxam uteri facilè recipiat ventriculus, teſte vomitione imprægnationis tempore, anorexia, appetitu proſtrato in menſibus inordinatis.

Verùm huic reponimus utique ſæpiſſimè fomitem huic malo poſſe ſubminiſtrare uterum, ita ut radicaliter dependeat ab utero, magis tamen ſeſe exerat in ventriculo, hinc illud ſubjectum ægritudinis vocandum, in quo apertius & gravius furit malum, quia teſte Seniore noſtro venerando *Rolfincio* ſtatim compatitur pars συμπαθητικῶς læſa, fitque mox ἴδιον πάθος.

Method. Comment.

Reliq

Reliqua definitionis verba ut etiam ſub incudem revocentur, conſtituimus

CAPUT III.

De Cauſis, & hujus

ARTIC. I.

De Cauſa immediata.

CAuſa cognita rem habemus cognitam. Enimverò ea non inſtructus *Palladis portas nec aperire, nec ingredi, multò minus ad regium ὑγιείας ſolium accedere, & glorioſæ reginæ conſpectu frui poteſt*, verba ſunt magni *Rolfincl.* Cauſa alia ἄμεσος, alia ἔμμεσος. Ἄμεσον in noſtra definitione fecimus *peculiarem diſpoſitionem humoris fermentalis.*

Mirum quantum hic ludat mens humana in excogitandis verbis, terminis, cauſis. Tremula certè manu hoc caput conſcripſimus, quia impoſſibile hic omnibus placere, omnium captui ſeſe accommodare, omnium difficultatum ſcopulos ſuperare. Manet quippe veluti ex Tripode dictum quod *Excell. Velſchius* dicit; nos in admirationem magis rapere hunc adfectum & ſtuporem injicere, quam ut noſtræ mentis acie ejus vera penetrari queat cauſa.

In addit. ad obſtetric. Gallic. c. 22.

Nobis animus eſt paucisſimis & veterum & recentiorum placita tangere, epicriſi noſtra ſuſpenſa: Interim quæ noſtra mens ſit patefaciemus, cuique ſuam relicturi Phyllidem.

Veteres omnes occulti quid quærunt in *Pica*, quod ut evitent neoterici, principiis tribus ſyſtaticis omne concredunt regimen, iisque innixi occultam illam morbi indolem patefaciunt. Illi præterea accuſant *triſtem functionis*

Joh. Jonſton. M. Pr. l. 10. artic. 4. Petræus in Diſſert. harmon. Joel in Prax.

ctionem ſenſum, acidam pituitam, pravos vitioſos & malignos humores, per interiores ventriculi tunicas ſparſos ad orificium ventriculi ſuperius, ut loquuntur (nos accuratius dicimus ſiniſtrum) delatos, è liene, hypochondriis aut utero exaltatos, aut à ciborum reliquiis corruptione & alteratione accedente in ventriculo generatos. Adpetitum dein variare pro diverſitate humorum in ventriculo ſtagnantium.

Lemnius. l.1.c.5. de occult. Nat. miracul.
Galenus.
Sennertus.
Platerus.
Morellus in Lexic.

Chimicorum anteſignanus *Paracelſus* & ejus aſſeclæ incuſabunt in adfectu noſtro ⊖ *reſolutum*, *ex officio dela- pſum*, ſi nempe cohæreat orificio ventriculi ſiniſtro, u- naque convocabunt præcipitatum ☿alem Spir. ut duriora abſurdaque ingeſta domare pro penetrantia ſua ſuſti- neat. Aut orietur iis hoc malum ex tincturis ♀⊕lat reſolutis, eandem quippe cum bulimia agnoſcit radi- cem.

Petræus Differt. Harmon. part. 1.

Nec ♀ dimittent innominatum ut ſolitarium, quip- pe ad quem confugiunt ubi glaucoma illis obduxit na- tura, ne cauſas rerum exactè perſpiciant, cum aliàs ven- triculi morbos pleroſque ex impuritatibus ♀reis redu- cant.

Hic iis peccabit, quatenus ejus mucilagines ⊖iu acrium & corroſivorum habebunt tincturas *Joh. Baptiſt. a Helmont.* palmam dabit Acori *ſuo corrupto*, quem pleni ad aſtra tollit laudibus, quippe qui genuinus detector plu- rimorum morbi inſultuum illi eſt. Cæteroquin ſtatuit fa- mem à ſplene in ſtomachum inſpirari cum *Arabum Princip Avicenna*.

Helmont. tract. de pylor. rector.
Avicenn l.1. Com. fen.1. doctr. 4. c.1.

Joſ. Quercetus Regius Medicus Excellentiſſ. i profundioris eruditionis libro, cui titulus: *tetras gr viſſ. cap. aff.* diſcurrit judicioſè de aciditate famelic Hermeticorum, ſpiritibusque ⊕latis, à quibus exa tatis duriſſima quoque, qualia ſæpe ægri noſtri adp tunt & comedunt, devorari & conteri poſſe omnia mente ejus & noſtro poſſent accommodari adfectui.

Joſ. Querc. tetrad. aff. cap. p.m. 79.

F

FERMENTATIONIS PATRONI in fermentali ſucco hic cauſam quærunt, quem *Zacutus* ex venis ſplenicis in ventriculum ait derivari. *VVillis.*

Hogelandus ex membranis, *Backius* ex arteriis exſudare ſcribit fermentum hoc; poteſt hic accuſari quatenus ſymmetriæ leges violat, turbasque & ſeditiones excitat.

DUCTUS PANCREATICUS SYLVIANUS ſi ſit obſtructus, aut ſuccus ejus acidior, hic etiam ſua imprimit veſtigia, poteſtque tolerari inter cauſas remotiores, & in eo accuſari quatenus flatuoſa materia ex inteſtino jejuno ſucco pancreatico peccanti miſta adſcendit. *Vide jamdudum exoptatum conſultat. opus famigeratiſſimi Rolfinc.* *Vid. Regn. Graef. de ſucc. Pancr. p. m. 79.* *Meth. Conſultat. l. 6. conſ. 2.*

Nonnemini ſanguis erit nidus adfectus hujus, quippe qui ſanguini omne defert punctum in enucleandis morborum cauſis.

Ut denique & nos noſtrum addamus ſymbolum, cauſam immediatam ſtatuimus eſſe peculiarem diſpoſitionem & corruptionem humoris fermentalis à reliquiis cibi in ventriculo reſtaurati, & pro humorum adfluentium qualitate, unde unde fluant, infecti, ad orificium ventriculi ſiniſtrum delati, ibique pro acrimonia ſua aut acri ſalſedine nervos 6ti paris lancinantis, ſenſum tactus & adpetitus inducentis, & pro occulto miſtionis modo aut acria aut dulcia, aut mollia aut ſolida, aut alia quæcunque ad amplectendum extorquentis & ſubjugantis.

Naturalis adpetitus à neotericis humoris fermentalis acredini tribuitur, ita & hic præternaturalis; ſuctio enim venarum veterum in ciendo adpetitu videtur antiquata eſſe, cum plures illa doctrina ſecum vehet abſurditates, ad oculum id demonſtrante *Mœbio* deſideratiſſimo. *Galen. l. de ſymptom. cauſ. cap. 7.* *In fundament. Φυσιολογ. cap. 8.*

Stante hoc, rectè incuſavimus peculiarem fermen-

ti diſpoſitionem & corruptionem, quia cauſæ appetitus naturalis rectè detegunt cauſas præternaturalis. Præeuntes habemus Nobiliſſimos Præceptores noſtros, plus quam filiali cultu proſequendos, *Mœbium* pariter, *Sylvium*, *Deuſingium, de nutrit. animal.* qui dicit; prout fermentum hoc eſt adfectum, ita etiam expetit cibum, nempe ſimilem naturæ fermentali. Sed properamus ad

Sylv. diſput. Med. part. 1. Deuſing. p. m. 120.

ARTICULUS II.
De Cauſis mediatis proximioribus.

MEdiatæ CAUSÆ, PROXIMIORES ſunt humores vitioſi, qui σπλᾶγχνον πεπτήριον, coctioni deſtinatum viſcus in ſua Oeconomia turbant, partimque colliguntur in ipſo ventriculo, dum in Chylificatione partes excrementitiæ non ritè excluduntur; partim autem reſtitant in hypochondriis, noxamque ſuam adfricant ventriculo.

Malum hoc cum frequentius ſoleat infeſtare prægnantes, ideoque uterus hic non dimittendus.

Varii in hoc veneris ergaſtulo concentrantur humores, dum Chylificatio læſa, dum menſium fluxus aut imminutus, aut depravatus, aut abolitus, hinc tot morborum inſultus perferre coguntur hæ ad patiendum natæ creaturæ.

Naturaliter ſub imprægnationis tempus ſubſiſtunt menſes, natura autem noxia plurima cum hoc rivulo eliminat: ſi jam fœmina cacochymicum gerit corpus, accedit imprægnatio menſiumque retentio, qui fieri aliter poteſt, quam ut hi humores clauſi aliam quærant viam & per cœcos mæandros aut vias patentes (venas nempe vid. Barthol. Anat. Ref.) ſurſum repant, & hunc adfectum inducant, conſpirantibus aliis cauſis.

Barthol Anatom. R. l. 1. p. 166.

Nec dubitandum de viis, cum hiſtoriæ medicæ teſtentur ipſos menſes vomitu rejectos. *Hippocrates, Aretæus*

Hippocr. l. 6. de morbis mulier. Aretæus l. 1. c. 2.

Braſſa-

raſſavolus Comment. *ad aphor 23. Rabbi Moyſes, Benivenius de abdit. ſanat. & morbor. cauſ. Mœbius, Bartholinus Cent. 1. Hiſtor. Anatom.*

Braſſavol. Comm. d. 5. Benivenius c. 40. Barthol. hiſt. 19.

Non è re eſſe putamus paucis ventilare analogia humorum cum deſideratis rebus admittenda in Pica? *Avicenna, Jachinus* & alii dicunt contraria adpeti: *Rondeletius* verò *Mercatus* & hos ſequens *Sennertus* ſimilia.

Fortean diſtinctio hic locum mereri quiret, dum contrarium diſpeſcitur in σύμμετρον & ἄμετρον. Σύμμετρον ſi priores intelligant, nulla diſſidia. Verùm priores recte videntur ſtatuere? In naturali enim adpetitu ubi fermentum ſale idoneo eſt deſtitutum appetimus ſalina, ubi nimis ſalinum appetimus mitigantia & reſtinguentia ſalinam hanc vim, ubi nimis liquidum, abhorremus liquida, ubi nimis ſiccum, optamus ea, quidni etiam in ſtatu præternaturali? Non tamen hic ſicco pede prætereundum τὸ θεῖον Hippocraticum.

ARTIC. III.

De Remotioribus Naturalibus non & præternaturalibus.

AN a cauſis SUPERNATURALIBUS adfectus noſter oriri queat curioſis indagandum relinquimus; autumamus utique poſſe dum non leve ſuppeditant argumentum enormes vomitiones hinc inde in practicorum libris memoratæ. Nobis jam non licet eſſe tam prolixis ulterius ut excurrere queamus.

Inter cauſas NATURALES eminet temperamentum. Hoc uti variat, ita etiam fermentum ventriculi. Gallinarum ſtomachi noſtratium teſte *Deuſingio*, *Hogelando*, *Zacharia à Puteo, Libavio* tam calidi, ut ſilices, vitrum, aurum, margaritas ſolvant & conſumant.

Deuſing. Oecon. animal. Libav. epiſt. Chim. l. 1. epiſt. 31. p. m. 281. Sperling. & Sennertus in dubium

Margaritas in globum à ventriculo gallinæ fuſas oculis

ſocant VVendleri Gorlicenſ. experi- ent. qui fol. auri- gallin. exhibuit, in- que ejus ſentriculo lineas aureas rep- perit.

culis ſubjiciebat noſtris *Magnif. Dn. D. Schenckius in Colleg. Privat. Pharmaceutico ante biennium ſummâ dexteritate nobis adminiſtrato*. Et hoc eſt à fermento fortiori, eundem ſi adquirat gradum in calido homine, non mirum & eum poſſe concoquere duriora.

in Hippocrat. Chimic. p. 90.

Res ſi eſſet decidenda ex *judicioſiſſimi Tachenii* mente, acidum volatile ventriculum inhabitans eſſet incuſandum; id enim ejus patefaciunt ſubſequentia verba: *omnium avium ventriculi habent dictum acidum tàm potens, ut niſi frequenter arenulas, vel laterum fragmenta edant, quo illud refrenent ſuperabundans acidum; labitur illis ex ſtomacho, & reliquas digeſtiones turbat &c.* Hinc quomodo cauſa noſtri adfectus ex hac ſententia erui queat, nobis etiam non præeuntibus facilè viſu.

hiſt. 44. Cent. 1. hiſt. Anatomicar.

De puella Haffnienſe *arenæ* eſum in delitiis habente vide Bartholinum. Aliam virginem nobilem arena ſcriptoria avidè devorata adpetitum depravatum demulcentem ſe vidiſſe aſſerit Medicorum Germanorum Galenus *Sennertus*.

in Praxi. Natur. curioſor. Argonauc. Febr. in Scorzon. p. 158. 159. lib. 4. Canon fen. 6. tr. 1. ſum. 1. c. 2. l. 2. de regim. Princ.

Poſſemus allicere hiſtorias eorum qui adpetitui indulgentes venena ciborum loco adſumſere, verùm ne extra oleas. Poſſunt interim adiri *Avicenna*, qui anum napello adſveviſſe adfirmat: *Ariſtoteles* qui de puella idem refert. *Galenus 3. de natur. ſimplic.* qui cicutæ uſum cuidam familiarem fuiſſe aſſerit.

Non accuſamus ſolùm calidum *tempemmentum* ſed & alia; omnem tamen in ſe videtur trahere culpam peculiaris naturæ proprietas & diſpoſitio facilis & idonea ad recipiendum hunc hoſpitem.

Diſpoſitio hereditaria venit etiam nominanda. *Ætas* præterea *juvenilis*, cum ob ἀδδηφαγίαν plures excrementitii ſubnaſcantur humores. *Sexum ſequiorem* magis amat *pica* quam virilem, raro in hoc, frequentius in illo obſervatur.

Referebat in lectione publica ὁ πάνυ *Rollfincius* a-

manu-

manuenſes ſuos in domo propria detraxiſſe carnem ab oſſibus humanis ad formandum ſceleton, acceſſiſſe fœminam pauperiorem prægnantem, arripuiſſe avidè lautitias haſce, comediſſe, fœtumque excluſiſſe feliciſſimè.

Placet inſpergere, quæſtionem qui fiat, quod fœminæ frequentius *Pica* laborent, cum tamen ventriculum habeant anguſtiorem (*teſte Antonide* von der Linden) hincque tot pravos humores colligere nequeant, cum quo capacius vas, eò majorem copiæ materiam ambiat? *Medic. Phyſiol. art. 4. de ventr. Adde Diſputat. Tubingenſem de Chylificat. Mög-lingi P. P. Phil. & Med. D.*

Reſponſio in promptu eſt. Etiam vas anguſtum capere poteſt materiam malignam, inque paucitate plus ſæpè virtutis latet, quàm in capacitate: fœminæ item calor debilis, hinc coctio debilior, menſtruus fluxus omnis boni dator, omnis mali autor pro ſua varietate: æquior etiam ſexus vitæ ſedentariæ inhians plures colligit humores excrementitios, qui ſubſiſtente evacuatione non poſſunt non & hæc & alia graviora inducere mala: cui ſubjungimus imprægnationem totum corpus alterantem.

Sex res NON NATURALES nunc in cenſum vocandæ. *Aër* impurus, nimis frigidus, nimis item calidus, variis moleculis imprægnatus, imperium ſuum & hic exſerit.

Aſtrologi ☉m ſub terra malè adfectum ventriculum lædere adſerunt.

Motus illegitimo tempore inſtitutus turbat coctionem, efficit celeriorem licet non meliorem, ſicque ventriculum in ſua turbat actione. *Quies* nimia facit languere promum condum noſtrum, hinc calor nativus veluti ſuffocatus relinquit plurima intacta ejus alioquin dominio ceſſura.

Somnus longior excrementorum ferax, *vigiliæ* item ultra terminum extenſæ ob continuum ſanguinis motum corpus non tantùm calefaciunt, ſed & ſpiritus abſumunt, viſcerum actiones debilitant.

Cibus

Cibus & *potus* aut in *exceſſu* aut *defectu* adſumptus. I
defectu ventriculus legitima alimonia deſtitutus aliund
quærit & attrahit, aut languet: in *exceſſu* nimia cibi mo
obrutus ignis ejus diſſipatur, inidoneus redditur ad inc
dendum, plurimasque procreat cruditates, agit quod po
eſt, omnia enim ſubjugare non valet, ergò coquit, & cu
coquendum ſuperet calorem coquentem, ſemicoctus ch
lus prodit. Hinc ſubnaſcuntur pravi humores cacoch
miam inducentes: hac præſente ſi fœmina concipiat, n
multos poſt dies nauſeâ, vomitu, & corrupto adpetitu que
picam vocant, pro humoris peccantis vitio laborabit, inqu
Julius Cæſar Arantius.

de fœtu humano p.m.15.

Excreta & *retenta* ventriculo non leve quoque fac
ſere poſſunt negotium: ſcybala in inteſtinis reſtitantia pr
vos de ſe mittunt halitus in ventriculum regurgitantes, a
hinc ejus Oeconomiam turbantes. Fluxus in fœminis me
ſtruus, hæmorrhoides ſua quoque imprimunt veſtigia,
cus ac Natura vult ſe habentes.

Animi denique *pathemata* hic intacta non relinque
da, ira, timor, triſtitia immutant noſtra corpora, ventric
loque ſuam communicant noxam.

p.m.108. & ſeq. Kirch.p.m.188.

RES PRÆTERNATURALES multum hic valen
imaginatio falſo phantaſmate deluſa, (*Vide Sperling.*
format. hominis in utero. Fienum de viribus imagin
Kircherum Scrutinio Peſt.) hypochondria malè adfect
meſenterium obſtructum, ἀνὑπεραξία viſcerum, vent
culi lienisque morbi, hæmorrhoidum menſiumque flux
interclufus, niſi præſentes *Picam* ſemper inducant, tam
præſentiam ejus ſæpiſſimè comitantur fidorum inſtar
tellitum.

Propoſita ſic *Picæ* eſſentia, ſubjecto, cauſis, progr
ſum facimus jam nunc ad

PIC

Caput IV,
quod picæ differentias exhaurit.

Pica modo eſt intenſa, gravis & confirmata: ſic erat in fœmina illa, quæ dentibus involabat in Piſtoris nudatum brachium, duobus fruſtis alterna vice detractis, nec dum ſatiata tertium ardebat piſtoris brachium, qua ſpe decollata ob doloris ſenſum quem induxerat morſu piſtori, mœſta ſeceſſit, materque trium liberorum facta duos exhibuit vivos tertio mortuo. Ejusdem farinæ eſt quod habet *Ludovicus Vives*, gravidam in cervicem juvenis dentibus irruiſſe, appetitum exſatiáſſe, hocque ni feciſſet, abortum ſibi conciliaſſet. Plura ſi aves ſcire, conſule medicas Obſervationes, nobis non animus variegatis aliorum plumis noſtra exornare.

Langius Epiſt. Med. l. 2. epiſt. 11.

in Comm. ad l. 27. Aug. d. C. D. c. 25.

Modo eſt remiſſa, levis & incipiens.

Subjecti ratione alia fit per eſſentiam, quando ventriculus, alia per conſenſum, quando uterus aut hypochondria primariò adfecta.

Causarum ratione tot hujus differentiæ conſtitui poſſunt, quot cauſæ hunc affectum producunt, de quibus prolixè ſuperius egimus.

Sic à cauſa erat ſupernaturali quod nobilis in Franconia matrona, ab *Avaritia* cognominata der Geitz / manducabat terram, limum, fimum & quidquid plateæ habent excrementi.

Fincel. in Wunderzeichen.

Loci ratione in *Belgio* frequentius hoc malum eſt, teſte Lev. Lemnio, *Hamburgi* item, ubi minoris & mediæ ſortis fœminæ imprægnatæ adpetunt lac craſſius, an ex conſuetudine, an vitio naturæ ambiguum. Cauſa poſſet quæri ex aëre, victus ratione & aliis.

lib. de O. N. M.

CAPUT V.

Signa proponit.

ARTICULUS I.

Signorum mentionem facit Diagnoſticorum.

NErvum curationis eſſe *Diagnoſin* in confeſſo eſt. Enimverò Andabatarum more pugnabit qui curat, nec quid curet aut curare debeat in mente habet. Hinc verè dixit *Trallianus*: ὀρθῆς θεραπείας πηδάλιόν ἐστιν ἡ διάγνωσις, *fundamentum rectæ curationis eſt internotio*. Hæc autem uti plerumque difficilis eſt, ita in noſtro adfectu perquam facilis. Soricis enim inſtar ſuo ſe prodit indicio appetitus hic depravatus, languor præterea adeſt, & ægri reſpuunt cibos ſalubres eligentes deteriores, morſus accedit ventriculi, anxietas item ob materiam circa 6ti paris nervos hærentem, crebrum ſputum, quod aut hypochondria affecta, aut ventriculum læſum indicat: vomitus crebri, dum nempe ventriculus retinere nequit abſurdo adpetitui oblata, aut expultrix irritata, quæ materiam haud rarò patefacit hujus morbi fomitem.

l. 9. cap. 1.

Placet pauciſſimis farier de tempore invaſionis. *Jacob. Primeroſius* dicit *picam* fieri ſtatim poſt 20. aut 30. diem à conceptione, & durare ad 4. menſem. *Franciſcus Joël* incipere adſerit 40. die, deſinere 4. menſe. Alii aliter.

de morb. mul.

in Prax. ſua.

Tempus tam exactum determinari nequit, cum varient cauſæ, varient naturæ: ſufficit nobis ſcire quod primis menſibus in fœminis ſe ſiſtat *pica*, ſubque ipſum tempus ſolitum geſtationis medium protrahatur & deſinat,

niſi

niſi fidum fidi & experti Medici accedat conſilium, auxilium.

Mares cum infeſtat, tempus invaſionis eſt incertius, probabile tamen demum erumpi, ubi ſuppetit materiæ hunc adfectum inducentis ubertas.

ARTICULUS I.
Prognoſin in circulum profert.

PRudentia Medici ſi unquam eluceſcere debet, hic certè opus erit ut ſuum exhalet odorem amœnus hicce flos. In hac ſi ſe præſtiterit egregium Medicus, aſtris adproximatur ejus autoritas, ſi ſecus ad orcum detruditur.

Non ex illorum adfectuum numero videtur eſſe *Citta*, qui malignitate ſua proprium evertunt habitaculum: quæ tamen conſequuntur Chylificationem læſam, illa omnia hic expectare poteris

Si mala per longas invaluere moras. *Ovid. remed. Amor.*

In prægnantibus deſinit *malacia* & evaneſcit ſpontè, creſcente geſtationis tempore, quia tùm fœtus uberius poſcit nutrimentum, natura attrahit, domat, imminuit, aut etiam advehit quod antea hoc malum fovebat.

Experientia comprobat ſine noxa prægnantes appetitui huic ſatisfacere. Ita recordor ante quinquennium & ultrà pannificis uxorem Gorlicii in foro halecum carpionem vivum è vaſe extractum ad dimidietatem usque publicè avidè comediſſe omni ſine noxa, quod licuit audire, ſtudiorum gratia tùm ibi commoranti. Nec deſunt alia exempla.

Aſt ubi tàm abſurda & duriſſima adpetuntur, ſine noxa capi nequeunt. Notum eſt exemplum fœminæ quod ci-

tat *Bruſſavolus*, quæ maxima ſibi attraxit mala cum appetitum glaciei bibitione demulſiſſet?

in Comm. 5. aph. 24.

Hoc boni *malacia* ſecum adportat, ſi *Primeroſio* credimus, quod qui eâ laborant, pulchriores edant fœtus fœminæ, quia fætus puriorem ſanguinis partem attrahit impura relicta, & ad ventriculum tetros halitus mittente.

de morb. mul.

Siſtimus nunc

CAPUT VI.

cumque eo θεραπείαν adgredimur.

VAna eſt omnis Medici ſpeculatio, niſi oculum intendat ad Praxin. Putamus nos ſatisfeciſſe, ſi non ad amuſſim, pro viribus tamen iis, quæ neceſſariam à nobis ſibi expoſcebant pertractationem & prænotionem, faciliori nunc pede adgredimur curam ipſam.

Nititur autem illa METHODO INDICATIONUM Curatoria vitali & præſervatoria, illa reſpicit ſymptomatum, hæc cauſarum ablationem. Ubi ante omnia virium habenda ratio, ſi in curatione felices eſſe optamus, quippe deficientes actum ſuſpendunt curatorium.

Indicationes hæ ſuis innituntur fundamentis, unum eſt: *ſimilia ſimilibus conſervanda*, alterum *contraria contrariis curanda*, quantum poſſibile omnia fiant *citò tuto* ac *jucundè*.

Eſto ergò

CAPUT VII.

colophonem quod noſtris imponet meditationibus, ubi prius egerimus de materiis præſidiorum ex tribus fontibus deſumendis.

AR-

ARTICULUS I.
diſcurrit de ex fonte Chirurgico quærendis remediis.

PRimæ caveæ incluſam reperimus V. Sm, quæ juſto tempore mirum quantum reficiat corpora. An in noſtro adfectu debeat adminiſtrari, diſquiſitione dignum.

Nos indicationibus illam ſuadentibus nec aliis gravioribus obſtantibus recommendamus, præprimis in Plethoricis, cautè tamen procedendum in utero gerentibus, ne abortus ſequatur.

Ubi adeſt cacochymia, corpus exſangue & ſiccum, vires debiles, utique intermittimus, ne unà cum nobiliſſimo & vivifico nectare ſubtrahamus ægro vitam.

Scarificationes cum & ſine cucurbitulis, apertio *hæmorrhoidum*, fluxus menſtrui modo admitti in adſuetis, modo denegari queunt, pro prudentis medici conſilio ad lateram mentis omnia examinantis.

ARTICULUS II.
fontem aperit Pharmaceuticum.

MEdicum non ranam ſeriphiam eſſe debere dum ægrotos inviſit, in confeſſo eſt: linguâ ut utatur diſerta ſæpe ſtatus ægri expoſcit. Fœminis *malacia* laborantibus haud rarò prægnantibus rationibus adpetitus hic in prima, ut dicunt ſuffocatur herba, nunc enim illis ob oculos ponitur & proprium & fœtus inde emergens damnum, nunc in animum revocatur, quod graviter peccent, dum ſe in periculi abyſſum præcipites agunt, & quæ plura poſſent eſſe perſuadendo. Leni hac ſymphonia non exaudita majoris minationis ſono aures earum feriri queunt, aut etiam falli, fore ut jam ad-

adportentur quæ deſiderent : hoc etiam in caſſum facto, Medicus à *verbis* veniat ad *herbas*, iisque exhibere jubeat fabas ſaccharo obductas, ſuadente id autore *Obſtetricis Gallic.*

cap. 22. Mirabitur fortean aliquis hic fabas commendari à Pythagora tàm ſeverè prohibitas ob ſignaturum lugubrem ; verum vis earum refrigerans & ſiccans excuſabit autorem dictum. Adi ſis *Simonis Pauli* Quadripart. botan.

p m 30. edit. noviſſ.

Quidam res deſideratas ex amylo conficere jubent & *picâ* laborantibus porrigere, uſurpet cui placet, dubitamus merito de ægrotorum recipiendi facilitate.

Vomitum nos imperamus expenſis expendendis non obſtante Joh. Hartmanni autoritate, qui dicit : *Pica prægnantium tàm vomitionem quam purgationem reſpuit, quin quæ corroborant unicè requirit* : Malum enim ſæpe ventriculo ita impactum eſt, ut niſi vomitu tolli queat, ideoque ſumma cum εὐφορίᾳ inſtituitur.

in praxi Chimiatr. p. m. 172.

Sæpè natura etiam corroborantibus adjuta ſuperare nequit altius impreſſum malum : Natura præterea non adeo abhorret à vomitu in prægnantibus, quia circa primum conceptionis tempus fœminis nil frequentius quàm vomitus.

Cavendum tamen à fortioribus medicamentis, ne commotione gravi & uterus turbetur, & abortus ſequatur.

Hauſtus ▽ tepidæ aut hydromelitis in quo radices raphani decoctæ, proficuus erit. Item

℞. ▽ *bened. Ruland.* ℥iß. *cinamom.* ʒiß.
M. S. Magenreinigendes Waſſer.

Vel ℞. *croc. ♂is abſinth.* g. iv. ⊖ *l.* ⊕ *l.* g̃. vij. oo *aniſi* q. ſatis
f. l. a. pulv. d. S. Brechpulver.

Paulò ſecurius curare poteris, ſi tibi res cum viro aut non imprægnata fœmina. Hinc

℞. ☿ *vitæ* g̃. vj. *gumm. gutt.* g̃. vij.
oo *cinamom.* g̃. ij. M. S. Brechpulver.

℞. ☿ vit

℞. ☿ *vitæ* g̃. v. *cryſtall.* ♀r. ℈ß.
elæoſach. aniſ. g̃. v. M. S.

Difficilè eſt vomitorium præſcribere, quod ex aſſe ſatisfaciat, ſæpe enim exceſſus ſæpè defectus adeſt: Defectum reiteratio ſupplet, exceſſum lapides emendabunt ♋, nobis ſic præeunte *Nobiliſſ. Sachſio.* Si ab adſumto ♁ vomitus non ceſſet, ſuadet *Höferus* coch. j. aut ij. Sp. v. — *VValæus M. M.* *in Gammarolog. p. 64.*

Poſt vomitum obſeratur patienti buccella panis toſti in ſucco cytoniorum aut granatorum macerata. — *in Herc. Med. p.m. 134.*

Vomitorium poſt ſi nec dum æger ſentiat levamen, reliquiæ tolli poſſunt medicamentis ἐκκοπρωτικοῖς.

℞. *Pulv. vegetab. Rolfinc.* ℈j. *dacryd.* g̃. vj.
☍ *cinamom.* g̃. ij. *cum ſir. de mentha q.ſ.f. l.a. pil.*
M. D. S. Purgier Pillen auff 1. mahl.

℞. *Gialap. nigr. reſinoſ. pulv.* g̃. xv.
♀*ri* ⊕*lat.* ℈ß. *gummi gutt.* g̃. iij.
⊖*lis menth.* g̃. v. M. D. S. Purgier-Pulver auff 1. mahl.

℞. *Conſerv. menth.* ʒj. *pulv. gialap.* g̃. xv.
dacryd. g̃. vj. *fecul. ari* g̃. iij.
M. f. c. ſir. roſac. bolus, adſpergatur pulv.
Trag. Stomach. Querc. D. S. Magenreinigender Zucker.

Ventriculi languorem emendantia ſubnecti poſſunt, eum roborantia tàm interna quàm externa, ut & ſic dicta ſpecifica in hoc adfectu. Sic

℞. *conſerv. roſar.* ⊕*lat.* ℥ij.
rad. calam. aromat. condit. galang. condit. a. ʒvj.
cortic. aurant. condit. nuc. moſch. Ind. cond. a. ℥ß.
ſpec. diarhodon. Abbat. diaplir. Archont. a. ʒß.
⊖*l. abſynth. menth.* a. g̃. iv.
ſpir. aron. ℥ß. c. ſ. q. *ſir. de abſynth.*
f. l. a. Electuarium. D. S. Magen-Lattwerg.

Moretus, quem dicit familiarem Francofurti *Schröderus*, & ex eo *Mœbius*, hic quoque uſui eſſe poteſt, talis autem eſt — *Pharmacop. c. 64. p.m. 230.* *Inſtit. p. 719.*

℞. dia-

℞. *diamor. cum ſacchar.* ℥j.
juleb. roſar. ▽ *cinam.* a. ℥ß.
ſpec. diambr. ℈j. *trag. ſtom.* ℥ß.
vin. opt. canth. j. f. D.

Nec hic Pulvis ſuo deerit officio.

℞. *galang. zingib. zedoar. pulv.* a. ℈ß.
ſem. cumin. portulac. pulv. a. ℈j.
corall. rubr. præpar. C.C. ph. præpar. a. ℈ß.
elæoſach. cinamom. ℈j.
irroretur ſucco cydoniorum. D. S. MagenPulver

Externa poſſunt eſſe varia. Cruſta panis vino malvatic intincta exterius adplicata, magnarum deprehendetur eſſe virium: ⁂ *ea* item *cydon. nardin. roſar. maſtich. melin.* u & hic balſamus

℞. *Corpor. balſam. cinamom.* ⁂*i cinamom.* q. ſ.
M. S. Zimmet MagenBalſam.

Sacculus ſi placet, talis eſto:

℞. *ſummitat. abſynth. pontic. vulgar. menth.* a. mß.
fl. chamæm. roman. roſar. a. p. v.
rad. acor. ari. zedoar. galang. a. ʒiß.
ſem. aniſ. fœnic. carv. a. ℥ß.
Conciſa contuſ. d. ad Chartam. S. Species zum Säck lein.

Poſſemus ſubnectere plures formulas, verùm cum cuilibe qui materiam callet medicam facilè ſit componere alias & ſpecioſiores & diverſa facie prodeuntes, ideoq́ ſufficie præiviſſe ſaltim pauciſſimis. Practicorum item libri ma gnam exhibent farraginem, quos conſulet qui plura leger avet, nos fini inhiamus.

Specificè prodeſſe perhibentur, nux moſchata mell commiſta comeſtaq́, item ſuccus mali punici cum pulv menth. ſicc. quod commendat *Aëtius*. Aliis ſpecificum eſt portulaca.

M.M.l.5.c.22. l.4. c.26.p.713.p.527.d. O.N.M.

Fernel. in *Malacia* commendat decoctum abſinthii.

Leu

Lev. Lemnius plumoſum tegmen vulturis, item ut ſpecificum, *Halymum.*

Dominic. Chabræus laudat meſpilum aroniam veterum: adjunge ſis *Herbar. Ebrodunenſium.* *in Sciagr. Stirp. p. 3.*

Autor. Obſtetric. Gallic. Hartmannus, Sennertus, & ex hoc *Höferus* commendant ſuccum è tenellis vitis foliis expreſſum, vel ſolum vel cum miva cydoniorum, cui paria facere creditur ▽ menſe Majo è foliis vitis mediante inciſione deſtillata.

Omnia hæc vana erunt adhibita medicamenta, niſi proba ſuccedat diæta. Hæc ſola ſæpè curat, uti exemplum demonſtrat *Ludovici Cornari* nobilis Veneti, quem Medici jam morti tradiderant: ille verò cupidus vitæ adſtrinxit ſe certis diætæ legibus, hinc non ſolum convaluit, ſed & ſupra nonageſimum annum attigit quintum. Ideoque

Leonhard. Leſſius hygiaſt. c.

Grundmann in der Geſchicht Schule.

ARTIC. III.
cum fonte Diætetico agmen claudit.

CUm Diæta conſiſtat in *ſex* rerum non naturalium uſu legitimo; ideoque *Pica* laboranti hoc inſtar regulæ erit, ut *Aërem* eligat purum, lucidum, temperatum, à pravis atomis alienum.

Cibum adſumat varium & jucundum, natura enim delitiis hiſce ineſcata, dediſcere incipit prava adpetere: pedes ſuilli & tali ovium probe cocti & ✠ conditi proſunt: pulmentum ex amylo recenti factum & ſæpè uſitatum commendat *Joel*: abſtineat à dulcibus & vomitum facientibus: ſin tamen placeant dulcia, admiſceantur adſtringentia, ne tonus ventriculi laxetur. Sunt qui ſuadent ante cibum ſumi debere cappares, olivas, invitant adpetitum: panis cydonii ſucco aut alio adſtringente imbutus paria facit. Mane adſumat æger radices cicho- *in Praxi.*

 rii

rii conditas, ut & veſperi lectum antequam ingredi ſuſtineat.

Potus ſit vinum generoſum, antiquum, rubrum ob adſtrictoriam vim: cerevifia benè defœcata, clara, non admodum annoſa. Τὸ πόσον non excedat limites; tantum cibi &potus adſumendum, ut vires reficiantur non opprimantur. Victus enim rectè in unoquoque inſtitutus quædam curatio eſt, verba ſunt *Petri Caſtro ex Hippocrate*.

Cicero.

Somnus & vigiliæ anatica inter ſe permiſceantur proportione, cavendo ne quid nimis.

Petrus à Caſtro in imbr. aur. p.m. 364.

Excreta & *retenta* ſe habeant legitimè, alvus, veſica, uterus, hæmorrhoides ſatisfaciant officio, ſin aliter ſollicitentur debitis remediis, cautione tamen adhibita in ſarcinam conjugalem ferentibus.

Quies poſt, *Motus* ante cibum inſtituatur; juſto tempore, non tamen fortior, ne alia ingruant mala in prægnantibus, nevè maligni humores, ſi qui reſtitent, commoveantur.

Animi pathemata cum maximè valeant in inducendis morbis, & ea reſpicienda: abſit timor, terror, triſtitia, imaginatio fortior, prava: adſit moderatum gaudium, quod non modo placidè demulcet, excitat & reficit ſpiritus, ſed & ſanitati conducit. Cœterum ſtet ante oculos

——— ——— ——— medio tutiſſimus ibis.

Et hæc ſunt L. B. quæ ex tenuis ingenii penu depromſimus ad deſcribendam *Picam*, ſi erravimus, erroris veniam debitè expoſcimus, rectius ſentienti cedimus, vacivas aurium ædes præbemus, cogitantes *bonum quandoque etiam dormitare* Homerum. Interim finimus eo ipſo quo Magnif. *Rolfincius* ſuum de purgantibus tractatum ex *Abuali Ibn. Sina*;

LAUS DEO DOMINO SAPIENTISSIMO.

CLA

CLARISSIMO

M. SAMUELI LEDELIO,

PRO

LICENTIA

gradum MEDICINÆ ſummum adſumendi,

publicam adſcendenti cathedrã

FELICITER

adclamat

Guernerus Rolfincius, Phil. & Med. D.

Prof. Publ. Senior.

MActe tuâ virtute, tuisque ingentibus auſis:
Illuſtre quondam ſic eris patriæ decus.

PIca cibos ſtomacho nocuos
obtrudere tentat,
corporis undè vigor non ſi-
ne tabe perit.
Tu contrà victu meliori paſcere
mentem
atque ſimul corpus, non ſine
fruge doces.
Exitus eſt illi malus, aſt ſpem
porrigit amplam
vitæ conſilii vis benè magna
tui.
Diſpereat picam qui conſulit, al-
tera ſurgat
Per tua LEDELI paſcua ſana
ſalus.

Joh. Theodorus Schenck,
D.P.P.h.t. Decanus.

Te

TE cernebamus nuper, præclare LEDELI,
perfacili ſophiæ ſcandere ad alta gradu.
Cernimus & porrò ut Medicinæ Præſes Apollo
charum ſupremô cingit honore caput:
Scilicet & fas eſt, ut, qui ſic gnaviter inſtat,
prævalidâ inſigni pondere lucra ferat.

non ſine omnimoda gratulatione Nobili atq; Præclariſſimo Domino Doctorando hæc deproperab.

PRÆSES.

ALttorf vidiſſet te laurus fronde ſuperbum,
Ni retraxiſſet ſplendida Jena ſuum.

 Hoff-

Hoffmanni virtus, Noriberga, &
Flora, fideſque
Cultorum Phœbi detinuiſſe
ſatis,
Aſt dixit Phœbus: quem fecit
Jena Magiſtrum,
Huic det Doctoris grandia
jura volo.

Martinus Merckel
Med. Lic.

SIc aquila eſto; velut volat hæccine ſolis a
ignem
Adproximas ſic ſtellulis.
Gaudia fundas.
Ævo nam jam nunc excidit illa dies,
Illa dies lætam ſtudiorum cernere meſſem
in quo datur: nunc gaudeas.
Laudo parentes,
Gaudeo, grator eis, grator & ipſe TIBI.
Ecce relinquatur natorum turbula, dicunt,
Non ditior ſed doctior:
Pergite chari,
Dextera fati trahi VOS tegat alma DEI.

I

: *tu Præcellens Frater* ſub Sole ſuperbi
Noſtro, videlicet mica
clarus honore.
Il!uſtri famâ, condecoresque SORAM.
uid demum? Jovam calidis orabo proſeuchis,
Ut fiat hoc: & ſic TUA
Nomina clara
Intereant nullo tempore -- -- --

NUn ſo zeuch mit Kunſt belaſtet
Hin ins ſüſſe Vaterland/
Der du ſchon ſo lang geraſtet
In der ſchönen Muſen Hand:
a gantz SORA das ruffe glück zu
les Auffnehmen/ Behagen und Ruh.
Ey ſo lieb Geſundheit ſchätzet
Jeder/ ſo Machaons Zunfft
Wird viel andern vorgeſetzet/
Drumb verlangt man dein Ankunfft/
a gantz SORA das ruffe Glück zu
les Auffnehmen/ Behagen und Ruh.
Nun geht auff in ſelben Grentzen
Wieder/ jenes Ledels-Licht
Solte dieſes man bekräntzen/
Und in Ehren halten nicht?
a gantz SORA das ruffe Glück zu
les Auffnehmen/ Behagen und Ruh.

Auch

Auch du Himmel günſtig bleibe/
Der du ſchützeſt ſonſt den Weg/
Ihn zum Vaters-Schwellen treibe
Dich zu ſeiner Seiten leg:
Eia gantz SORA das ruffe Glück zu
Alles Auffnehmen/Behagen und Ruh.
Meine grobe Kiel kan ſetzen
Nichtes mehr als dieſes Wort/
Höfligkeit muß ſie verletzen/
Dennoch fährt ſie alſo fort:
Eia gantz SORA behalt dich in Ruh
Fama die bring in ihr Zimmer dich zu
E. immer zu

Fridericus Ledeli
Philoſoph. Stud.

E N D E.